

Nemzetiségekért díj átadása a Pesti Vigadóban

Magyarország büszke nemzetiségei erősödésére

Orbán Viktor, Magyarország miniszterelnöke megbízásából, Balog Zoltán emberi erőforrások miniszter és Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár adták át a kimagasló színvonalú munka elismerését szolgáló 2017. évi Nemzetiségekért díjakat. A Nemzetiségek Napja alkalmából szervezett megemlékezést december 18-án, a Pesti Vigadóban tartották.

Magyarország büszke arra, hogy nemzetiségei identitása, öntudata, önismerete folyamatosan erősödik, és a magukat nemzetiséginek vallók száma egyfolytában nő – mondta az emberi erőforrások minisztere a Nemzetiségekért díjak átadásán, a Pesti Vigadóban tartott ünnepségen. Balog Zoltán szerint ebben a kedvező folyamatban szerepe van annak is, hogy a Magyarországon élő nemzetiségek megvallhatják kettős identitásukat is. Azt hangoztatta: a nemzetiségek kultúrájának ápolása, emberi jogaik tiszteletben tartása nem azért fontos, mert erre nemzetközi kötelezettségeink vannak, hanem azért, mert ez a rövid-, közép- és hosszútávú nemzeti érdek. Magyarország érdeke, hogy a nemzetiségeknek közösségeiket erősítő intézményhálózata legyen; ami bővülő óvodákat, iskolákat, kulturális intézményeket, médiát jelent. Emlékeztetett, 2010 óta csaknem háromszorosára emelkedett a nemzetiségekre fordított támogatások összege. Jelezte, hogy ugyanakkor „nem lehet hátradólni”, még számos tennivaló van. Szerinte a szemléletváltásnak a megnevezésekben is tükröződnie kell: „úgy nevezünk el a dolgokat, ahogyan gondolkodunk azokról”. Ezért változtattuk vissza a kisebbségek kifejezést nemzetiségekre – fűzte hozzá. Arról beszélt, hogy az országban tizenhárom hivatalosan elismert nemzetiség él. Kultúrájuk gazdagsága, sokszínűsége, történelmi gyökereik és hagyományaik szerves részét képezik a magyar kultúrának. Emlékeztetett arra is, hogy az együttélés nem volt mindig konfliktusmentes, voltak tragédiák,

Balog Zoltán

s felemelő pillanatok, és egyikről sem szabad megfeledkezni. A magyarországi nemzetiségek kultúráját félszigetekhez hasonlította, mert azok külön állnak ugyan, mégis mindig kapcsolatban is maradnak a szárazfölddel. Balog Zoltán a diplomáciai testület több tagja, köztük nagykövetek előtt beszélt arról, hogy Magyarország szeretne példát mutatni azoknak az országoknak, ahol a nemzetiségek helyzete nem olyan stabil és növekedő, mint nálunk. Mindezt alátámasztandó Ukrajnát említette, ahol a magyar nyelven való tanulás veszélyben van. „Mi nem szeretnénk sohasem megtiltani, hogy a szlovákok, a románok, a szerbek, a horvátok a saját himnuszukat énekeljék, használhassák a nemzeti jelképeiket. Azt szeretnénk, ha minél több oktatási intézményük lenne” – mondta.

Soltész Miklós, egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár is azt hangoztatta, hogy a nemzetiségek nem gyengítik, hanem erősítik Magyarországot. Fontosnak mondta, hogy megőrződjön a nemzetiségek színes világa, nyelve, kultúrája és hitvilága. Arra hívta fel a figyelmet, hogy Magyarországon az elmúlt négy év alatt „megsokszorozódott”, azaz tizenkettőről nyolcvankettőre nőtt a nemzetiségek által fenntartott intézmények száma. Emlékeztetett arra is, hogy az Országgyűlés a megelőző napokban arról döntött, hogy tízről tizenöt százalékra emeli a nemzetiségi nyelvpótlék összegét az iskolákban. Ez a növekedés mintegy tizenötezer diák nevelését szolgálja – fűzte hozzá.

Soltész Miklós

A kitüntetést a következők vehették át:

Andó György

a Munkácsy Mihály Múzeum igazgatója, néprajzkutató

Fő kutatási területe a békéscsabai és a magyarországi szlovákság népi építészetének és néphagyományainak vizsgálata. A Magyarországi Tájházak Szövetsége elnökségi tagja. E tisztségében ő dolgozta ki a tájházak, falumúzeumok, néprajzi gyűjtemények támogatásának szakmai, muzeológiai és innovatív finanszírozási rendszerét. Szakmai munkásságát a Magyar Néprajzi Társaság 2006-ban Pro Ethnographia Minoritatum díjjal ismerte el.

Dr. Diószegi György Antal

jogtanácsos, történész

A családfák és a Kárpát-medencei görögök történetének kutatása egymással összeforrva képezik érdeklődésének fókuszát. Számos kultúrtörténeti tanulmánya és előadása mellett a heraldikában is tett kalandozásokat, melyek publikációk és könyvek formájában szintén napvilágot láttak.

Gmoser Györgyné

nyugdíjas pedagógus, iskolaigazgató, Kiskőrös Város Szlovák Önkormányzatának elnöke

Több mint negyven éven át vezette a helyi szlovák nemzetiségi szervezetet, melynek elnökeként meghatározó szerepet töltött, és tölt be Kiskőrös közösségi életében. A Kiskőrösi Szlovák Nemzetiségi Nép-dalkör és Citerazenekar vezetője, a nemzetiségi napok, gasztronómiai események, szüreti multságok sikeres megszervezésével élte a város és környéke szlovák hagyományait.

Kaszás Sándor

baritonkürt- és harsonaművész, karmester

A Sós-kúti Fúvószenesi Egyesület karmestereként és a biatorbágyi fúvószenekar vezetőjeként fáradhatatlanul tevékenykedik a helyi németek és szlovákok zenei kultúrájának megőrzéséért. Munkájával mintegy ezer fiatal zenei neveléséhez és fejlődéséhez, valamint a nemzetiségi kulturális hagyományok megismertetéséhez járult hozzá.

Kreszta Traján

nemzetiségi szószóló

A 2017-ben hetvenedik születésnapját betöltött Kreszta Traján nemzetiségi tevékenysége Battyányán indult, ahol közösségi klubot, egyesületet és alapítványt hozott létre, valamint részt vett a helyi román ortodox egyházi életben. Négy cikluson át a Magyarországi Románok Országos Önkormányzata elnöke volt. Vezetése idején hozták létre a Dokumentációs és Információs Központot, vásárolták meg a kétegyházi román tájházát, alapították meg a Cronica című újságot, s szervezték meg több óvoda és általános iskola fenntartóváltását is. 2014-től nemzetiségi országgyűlési szószólója.

Nagy Gusztáv

költő, író, műfordító, pedagógus

Műfordítói és szépirodalmi tevékenységével sokat tett a lovári nyelv megőrzéséért, annak megismertetéséért. Számos kötete és munkája közül kiemelkedik Az ember tragédiája átültetése cigány nyelvre, amiért 1996-ban Olaszországban irodalmi díjat kapott.

Rézműves Gyula

festő, képzőművész

A romák hétköznapijainak, társadalmi helyzetének ábrázolásáért, valamint a cigányok oktatásáért végzett tevékenységéért vehette át a díjat. A hazai romák naiv festőinek elismert tagja, képei a Roma Parlament gyűjteményében lelhetők fel.

Roszica Bolgár Gyermek Néptáncegyüttes

Az együttes a hazai bolgárok legifjabb nemzedékeihez tartozókat oktatja a bolgár zene és tánc értékeire, valamint a néphagyományokra. Az itt táncoló gyerekek biztosítják a világhírű Jantra Néptáncegyüttes utánpótlását. Tánctáborokon is részt vesznek, ahol a Jantra tagjai mellett koreográfusok is segítik munkájukat. Az elismerést Szalay Anna művészeti vezető vette át.

Johann Schuth

újságíró, szerkesztő

A 2017-ben hetvenedik születésnapját ünneplő Johann Schuth a hazai német nyelvjárások, a középkori német nyelvű dokumentumok és a Kárpát-medencei nemzetiségek kutatásában alkotott maradandót. 1970-ben került a tavaly 60 éves Neue Zeitung szerkesztőségébe, ahol a mai napig is dolgozik. Kezdetben a lap újságírója, később főszerkesztője lett. A fővárosi német nemzetiségi önkormányzat képviselője, az országos önkormányzat Kulturális és Média Bizottsága és a Magyarországi Német Írók és Művészek Szövetsége elnöke.

Dr. Sutarski Konrad,

a Magyarországi Lengyelség Múzeuma és Levéltára nyugalmazott igazgatója

Több mint fél évszáda él hazánkban. Bár műszaki tudományból doktorált, sokrétű tevékenysége kiterjed a humán tudományok területére is. Íróként, költőként és történetkutatóként mintegy harminc könyvet jegyez anyanyelvén és magyarul. Segítségével

jött létre, illetve működik ma is több, lengyelséghez köthető intézmény, így a Lengyel Ház, az Országos Lengyel Nyelvoktató Iskola és a Polonia Węgierska újság. Fáradhatatlan résztvevője az országos lengyel nemzetiségi politikának.

Szili Istvánné,

az ercsi ráchorvát közösség megbecsült tagja

Könyvtár- és művelődési otthon, majd a helyőrségi klub vezetőjeként honismereti szakkört, rác klubot szervezett. A helyi rác anyag gyűjtéséből elindította a Helytörténeti Gyűjteményt, ápolta a települése vallási emlékeit, kórust szervezett a helyi egyházi és világi énekek megmentésére. Tevékenysége nyomán állítottak fel a rác ősök és búcsújárók emlékére a Bosnyák Nepomuki Szent János szobrot és a II. Lajos emlékhelyet.

Dr. Szőke Péter,

a Szent Egyed közösség vezetője

Dr. Szőke Péter több mint huszonöt éve segíti a társadalom peremére szorulókat, különösen a romákat. Az elesettek támogatása mellett ismeretterjesztő-felvilágosító előadásokat szervez, illetve tart fiataloknak az idegengyűlölet és a rasszizmus visszaszorításáért. Főállásban az Igazságügyi Minisztérium miniszteri főtanácsadója.

Tököli Délszláv Nemzetiségi Együttes

Az együttes 2017-ben ünnepelte alapítása ötvenedik évfordulóját. Fő feladatuknak a hazai és az anyaországi szerbek, horvátok és szlovének folklórkincseinek gyűjtését, népi kultúrájának bemutatását tekintik. A táncegyüttes több csoportból épül fel: a tánckarból, a férfikórusból, valamint az ifjak utánpótlás csoportjaiból. Zenei kíséretüket a Kolo együttes biztosítja. Fellépéseikkel és a Budapest környéki szerb hagyományok bemutatásával fontos szerepet vállalnak a szerb nemzetiség identitásának megerősítésében. Az elismerést Halász László művészeti vezető vette át.

A kíséző műsort a szarvasi szlovák Tessedik Táncegyüttes adta

Bajtai László felvételei